

Ügyszám: NAIH-8698-2/2024.
Ügyintéző: dr. Szuchács Vivien
E-mail: szuchacs.vivien@naih.hu
Tel.: 391-1219

Dr. Dargay Eszter részére
Jogi és Koordinációs Helyettes Államtitkár

Belügyminisztérium

balazs.bulcsu.benedek@bm.gov.hu
szkhat@bm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvényhez (a továbbiakban: Eüak.) kapcsolódó a mesterséges intelligencia tanulásáról és elemzésének az egészségügyi ellátásban történő bevezetéséről szóló tervezett módosítás koncepciójára a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánossága szempontjából a következő észrevételt teszem.

A tervezettel kapcsolatban általánosságban felhívnom a jogalkotó figyelmét, hogy csak nagyon kivételesen lehetséges az EESZT-ben található egészségügyi adatok esetében a tényleges anonimizáció, mivel az érintett azonosítása nem kizárólag név és természetes személyazonosító adatokkal történhet, hanem számos egyéb adat alapján is (például életkor, nem, körkép, gyógyszerek, korábbi egészségügyi beavatkozások, azok időpontja, vércsoport, életviteli szokások, esetleg ehhez kapcsolva lakóhely, foglalkozás).

Továbbá feltételezhető, hogy a tervezetben szereplő MI szolgáltatás fejlesztése nem csak az EESZT-ben levő és onnan megkapott adatokra fog épülni. A kérelmezőknek más forrásból is rendelkezésükre állhatnak adatok, például egyes kórházaktól vagy egészségügyi szolgáltatóktól korábban jogszerűen megkapott adatok. Erre tekintettel nehezen elképzelhető, hogy az EESZT működtetője által anonimnak tekintett módon átadott adatok a kérelmező kezelésében is megőrzik az „anonim” jelleget, amennyiben egyáltalán az egy-egy névtelen személyhez kapcsolódóan átadott adatcsoport alapján az adott személy valóban anonimnak volt mondható.

Hangsúlyozandó tehát, hogy az EESZT működtetője nem tudja garantálni, hogy az átadott adatok a kérelmező kezelésében anonim jellegűek lesznek. A szabályozásnak ezért nem azt kellene középpontba állítani, hogy az EESZT „anonim” adatszolgáltatása garanciája lenne az érintett anonimitása megóvásának. E tekintetben is nyilvánvalóan szükséges korlátozásokat alkalmazni (például a beteg neve nem szerepelhet az adatszolgáltatásban), de az adatkezelés teljes spektrumát és az adatok életútját figyelembe véve adatvédelmi jogi szempontból főképp arra kell a hangsúlyt fektetni, hogy milyen feltételek teljesülése esetén biztosítható hozzáférés az EESZT-ben tárolt adatokhoz. Ebből a szempontból az (5) és a (7) bekezdése alapvetően megfelelő feltételeket tartalmaz, ugyanakkor a (7) bekezdés c) pontja véleményem szerint a fent kifejtettek szerint életszerűtlen.

A fentiekre tekintettel alappal feltételezhető az is, hogy az EESZT-ből kapott adatok alapján a kérelmezők tevékenységüket álnevesített adatokon fogják végezni és a személyes adatok kezelése tekintetében adatkezelővé válnak. Az álnevesítés alapvetően egy adatbiztonsági

intézkedés, amely azonban más adatkezelői kötelezettségek teljesítése alól nem ad felmentést. A GDPR (28) preambulumbekkezdése kimondja, hogy a személyes adatok álnevesítése csökkentheti az érintettek számára a kockázatokat, valamint segíthet az adatkezelőknek és az adatfeldolgozóknak abban, hogy az adatvédelmi kötelezettségeiknek megfeleljenek, azonban az álnevesítés kifejezett bevezetése nem irányul más adatvédelmi intézkedés kizárására. Ilyen adatkezelői intézkedés az adatvédelmi hatásvizsgálat is.

Az MI szolgáltatást fejlesztők (a tervezet szóhasználatában: kérelmezők) a fent kifejtettek okán nagy valószínűséggel az átadott adatok tekintetében is adatkezelőkké válnak és ők maguk lesznek a birtokában annak, hogy az általuk igényelt adatok felhasználása konkrétan milyen célból, milyen módon történne.

Erre tekintettel javaslom, hogy a törvényben nevesítve szerepeljen a hatásvizsgálat egyes kérelmezők által történő elvégzésének a kötelezettsége a tevékenységük megkezdése előtt, a nemzeti adatvagyon hasznosításának rendszeréről és az egyes szolgáltatásokról szóló 2023. évi C1. törvény 3. § (3) bekezdés b) pontjához hasonlóan. Ennek során pedig a kérelmezőknek fel kell tárnuk minden egyes személyesadat-körrel kapcsolatban, hogy annak kezelésére miért van szükség, mi a célja, és az a céllal hogyan lesz arányos.

Budapest, *az elektronikus aláírás és időbélyeg szerint*

Üdvözlettel:

Dr. habil. Péterfalvi Attila,
elnök, c. egyetemi tanár